

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:

miesięcznie 2 korony;
za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 halercy;

na prowincji:

z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:

rocznie . . . 30 K — h . . . 36 K — h

kwartalnie . . . 7 „ 50 . . . 9 „ 50

miesięcznie . . . 2 „ 50 . . . 3 „ 50

W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Marjacki 1. 7.
Telefonu Nr. 151.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYSLAW SCHMITT.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halercy.

Za jeden wiersz petitowy w rubryce Nadesłane 40 halercy.

Drobne ogłoszenia po 3 halercy za słowo. — Najmniejsze ogłoszenie 30 halercy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po Kronice za jeden wiersz petitowy 60 halercy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie:

poranny . . . 8 halercy

popołudniowy . . 4 halercy

na prowincji:

poranny . . . 10 halercy

popołudniowy . . 5 halercy

Czas odnowić przedpłatę na Dziennik Polski

który wychodzi 2 razy dziennie

o godz. 1/8 rano i o 5 popoł.

PRENUMERATA za dwa wydania dziennie wynosi miesięcznie:

we Lwowie 2 korony

(za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 hal.)

na prowincji 2 kor. 50 hal.

(z dwurazową przesyłką 3 kor.).

Przy Dzienniku Polskim prenumerować można

BLUSZCZ

najlepsze pismo ilustr. dla kobiet, z dodatkami mody i najświeższych i tablic krojów.

BLUSZCZ kosztuje kwartalnie:

we Lwowie 3 korony

na prowincji 4 kor. 50 hal.

Nowa ustawa antipolska.

Lwów 1 sierpnia.

Data 28 czerwca 1904 jest nowym etapem w rozwoju barbarzyńskiej, eksterminacyjnej polityki hakaty pruskiej wobec Polaków. W dniu tym — jak wiemy z telegramów — sejm pruski uchwalił nieznacznie większą ilość głosów ustawową nowelę rządową do ustawy kolonizacyjnej, której ostre jest zupełnie jawnie skierowane przeciw polskim bankom parcelacyjnym, przeciw prawu swobodnego osiedlania się włościan polskich na swej ojczyźnie. O tej noweli, wyjątkowej ustawie antipolskiej wypowiedzieliśmy już zdanie nasze podówczas, gdy rząd pruski, będący od szeregu lat w stosunku do ludności polskiej powolnym jeno sługą i narzędziem hakaty, przedłożył ją był pruskiej izbie panów, która pomimo przeciwnych a poważnych głosów ze strony centrum i naturalnie polskiej, projekt w mowie będący uchwaliła.

Co do ewentualnej, analogicznej uchwały przez sejm, wyrażiliśmy wtedy słabą nadzieję, że być może agrariusze i junkry pruscy — oczywiście nie w poczuciu jakiejś uczciwości i sprawiedliwości politycznej, ale wyłącznie ze względów na zagrożenie nową ustawą własne interesy materialne — udaremnia ten nowy zamach hakaty na konstytucję w Prusiech i nie dopuszczą do przyjęcia noweli. Nadzieja ta jednak nie spełniła się — stoimy w tej chwili wobec uchwalonej już ustawy. Sztucznie rodmuchany przez hakatystów szowinizm prusko-niemiecki, wziął śnać górę nad egoizmem agrariuszy, którym zresztą rząd musiał widocznie w ostatniej już chwili poczynić daleko idące obietnice co do rekompensaty materialnej, aby uciśnić ich obawy pod względem spodziewanej niższej cen ziemi na „wschodnich kresach“

„reichu“, skutkiem tej właśnie noweli kolonizacyjnej.

Spółeczeństwo polskie w zaborze pruskim otrzymało tedy z rąk hakaty nowe kajdany. Po eksterminacji językowej w szkole i urzędzie, po stopniowym wyzowaniu rodaków naszych z praw, przysługujących każdemu obywatelowi państwa pruskiego. Dla hakaty zaprzysiężonej przez króla konstytucji, po rozmaitych dotkliwych szykanach, podkopujących byłt prasy i stowarzyszeń polskich, zabrano się teraz do nakładania na Polaków ustaw wyjątkowych, natury czysto ekonomicznej. Za mało im jest setek milionów, rzuconych ze skarbca państwowego — zasilanego przecie na równi z innymi i przez ludność polską — gwoździ wydarciastej ziemi Piastów z rąk tubylczych. Dla hakaty zbyt powoli odbywa się śnać ten proces wykarczowywania żywiołu polskiego, prowadzony z ramienia rządu przez komisję kolonizacyjną, więc sięgnęła po wzór do nowych przesładowań po za carskie słupy i nowy gwałt i bezprawie ulegalizowała pod formą tej ustawy.

W gruncie rzeczy nie jest ona bowiem czemś innem, jak *mutatis mutandis* niemieckim naśladowaniem ukazów antyzydowskich w despotycznej Rosji, gdzie — jak wiadomo — prawo swobodnego osiedlania się żydów podlega przeróżnym warunkom i obostrzeniom. Wszelakoż w autokratycznym caracie, rząd porzuca swe drakońskie postępowanie wobec poddanych żydowskich, — słusnie czy nie słusnie, w to nie wchodzi — w tej chwili — rozmaitymi względami fiskalnej natury. Nie pozwala im osiedlać się np. w pobliżu granicy, bo podejrzewa ich o zawodowe przemysłownictwo, które o niezliczone miliony rubli wrzekałom ukróć rok rocznie skarb państwa. Natomiast rząd pruski znosi cynicznie wobec Polaków prawo swobodnego osiedlania się na własnej ich ziemi — czyniąc je zależnym od samowoli swych kreatorów — jedynie ze względów narodowościowych, pragnąc za każdą cenę usunąć żywioł polski z roli! Porównując oba te rządy i analogiczne ich postępowanie, trudno wstrzymać się od uwagi, że Prusy konstytucyjne zakasowały obecnie w barbarzyństwie i samowoli nawet carat despotyczny!

Doniosłości i wielkości klęsk, jakie poczynię na sobą dla naszej sprawy narodowej ta nowa ustawa antipolska — w tej chwili ani w przybliżeniu nawet ocenić nam niepodobna. Cios to bezwzględnie straszny — ale on, da Bóg, nie zlamie ducha narodu, który od stulkilkudziesięciu lat szamocze się rozpaczliwie ze swymi oprawcami! Bo choć w rezultacie — skutkiem podobnych aktów brutalnej przemocy — tysiące mógł ziemi naszej opustoszeją może ze swych autochtonów, a zaroją przybłędami niemieckimi, to jednak ludność polska przez to nie zniknie z powierzchni swej Macierzy. Wyparcie z siół, pójdą w mury miasta i tam rozpoczną nowe życie, nową walkę z krzyżactwem. Społeczeństwo nasze zbyt dobrze już zahartowało się w okowach niewoli wiekowej, aby po najstraszniejszej nawet klęsce, popaść miało w apatię i bezczynność! Wyrzuceniu z roli, powtarzamy, szlachcie czy chłop polski, za ludność miasta i miasteczka, w nich stworzy dla idei narodowej nowe, być może potężniejsze jeszcze ogniska, a pracą systematyczną zagarnie w swe ręce przedzie czy później handel i przemysł i skutecznie jeszcze — jak na roli — oprze się krzyżackiej nawałnicy. Zapóźno zabrały się pokurcze bismarkowskie do zniszczenia Wielkopolski. Cały lud nasz w tej dzielnicy, stoi dzisiaj pod względem uświadomienia intelektualnego i narodowego na równi z przesładowcami i nie da się ani zamalgamować z wrogim żywiołem, ani wymieść ze swej ziemi.

Z półwyspu Bałkańskiego.

(Od naszego korespondenta).

Sofja, dnia 22 czerwca 1904.

Zdaje się, że tegoroczne lato minie bez sezonu ogórkowego. Wjnia na dalekim Wschodzie trzyma nerwy nasze w naprężeniu, a bliski Wschód również zdrzemnąć się nie daje.

Świat polityczny został zaskoczony nową niespodzianką — spotkaniem się wotorem ks. Ferdynanda z królem Piotrem. Po tylu latach oziębłości, ba nawet nieprzyjaźni pomiędzy Serbią i Bułgarią, ta nagła przyjaźń osobista dwóch władców, którzy o sobiście nie znali się i żadnych ze sobą nie mieli stosunków, musi świat zadziwić, tembardziej, iż powszechnie wiadomo, że ks. Ferdynand ceremonijalnych okazji unika, a król Piotr w przeciągu krótkiego panowania jeszcze nie wysunął się poza skromne granice praktycznej królewskości. Spotkania wytrawnych mężów politycznych nigdy nie budzą takiego zainteresowania, gdyż drogi ich wszystkim są wiadome i podróże ich mogą mieć na celu tylko drobne ułatwienia w porozumieniu.

Ostatnie dwa spotkania zupełnie inny noszą charakter i stanowią tymczasem dla Europy niezbyt miłą zagadkę, chociażby tylko dlatego, że nie zostały w Europie przygotowane. Ale zagadka ta jest niemiłą bardziej jeszcze dlatego, iż poza nią widnieje dążenie państw bałkańskich do samoistności i to dążenie bardzo stanowcze, nagłe.

Tak rychło po sobie następujące spotkania panujących, należą do wypadków wielkiej i ważnej Europy. Spotkania te, bałkańscy narciarze milczą, o ich ważnych przyczynach, które ich skłaniają do częstego widywania się, a każą światu objawiać, że idzie tu tylko o sąsiedzką grzeczność. A jednak grzeczność ta nie udawała się ks. Ferdynandowi ani w Peszcie, ani we Wiedniu. Wszelkie więc komunikaty półurzędowe są tylko czczym frazesem. Osobistych punktów stychnych między królem Piotrem, a ks. Ferdynandem, nie ma i być nie może. Dwie to natury zupełnie sobie obce, do siebie nie podobne.

Ks. Ferdynand, umysł głęboki, wytworny, wielki artysta-muzyk, niecierpiący lekkiej melodyjności, zatopiony w głębokich tonach wagnerowskich, polityk poważny i rozważny, mający po za sobą długie lata ciężkiej pracy, która już znakomicie dla Bułgarii wydała owoce.

Król Piotr, w poważnych już latach, charakter prawy, spokojny, ale też i dość leniwy, do pracy politycznej nie zaprawny, typ emigranta, któremu smutek wygnania przejął duszę. Postawił sobie za zasadę

zrządzić prawnie, konstytucyjnie, dążyć do poprawy doli Serbji. Odczuwa jej położenie bardzo niskie pod każdym względem, ale go jeszcze nie zupełnie rozumie, nie wyrobił sobie jeszcze pojęcia, jak swą ojczyznę z tej niedoli wybawić.

Dzisiejsze ministerstwo serbskie dość dobre, szczęśliwe, podaje królowi rękę, pomaga mu w jego znacznych zamysłach, bo wraz z nim odczuwa trudność położenia. Król chciałby Serbię postawić na nogi, zapewnić jej ład wewnętrzny i szacunek obcych, bez którego istnienie jednostki politycznej w Europie niemożliwe — ministrowie tegoż samego pragną, ale idą dalej pragną wielkości i Serbji. Król i ministrowie: szukają pomocy na zewnątrz i znajdują ją w Bułgarii, która, o wiele szczęśliwsza w swej polityce zewnętrznej i wewnętrznej, nie gardzi słabym sąsiadem, wiedząc, że i on może się stać silnym z czasem, a wtedy oba państwa związane razem, mogą stanowić prawdziwą potęgę, z którą Turcja i Europa będzie się musiała liczyć.

W przeciwieństwie do pierwszego spotkania, to drugie wywołało w Bułgari burzę. Bułgarowie, politycy praktyczni, zbyt są rozpolitykowani i zbyt wygórowane mają pojęcie o prawach narodu i jego przedstawicieli i o obowiązkach księcia. Książę Ferdynand, wracając z zagranicy, nie miał naturalnie żadnego z ministrów przy sobie. Król Piotr zaprzagnął spotkania, widząc w zbliżeniu się do dzielnego polityka, zadatek własnego powodzenia. Ks. Ferdynand zgodził się chętnie, bo i dla niego ta sąsiedzka zgoda jest zapowiedzią sławniejszego jutra. I dziecku wiadomo, że takie spotkania nie ograniczają się na przyjacielskich gawędach o podróży i t. p. Spotkanie dwóch panujących, których kraje wystawione są na najgroźszy dziś ogień polityczny, musi być przeziębienie polityką. Tymczasem przyjętym jest zwyczajem, głosić światu, że zjazd taki jest prostą formułą grzeczności. Z drugiej strony, dla robenia polityki, konstytucja każe mieć przy boku ministra. Wzwać go, by wyjechał na przeciwko do Belgradu, znaczyłoby zamianę festiwalu zbytni wyrażnie charakter polityczny spotkania. Ks. Ferdynand, który radą ministrów nie gardzi, ale na szczęście w Bułgarii jest naprawdę serbji narciarzem, zadowolony widzieć się z kr. Piotrem, bez ministra-przydenta bułgarskiego.

I oto hukacz wszczął się na dobre! O obrazione uczucia rozpolitykowanego, o swoje prawa zazdrosnego narodu, wybuchają przeciwko faktowi, którego cel niedawno jeszcze tak był wychwalany. Opozycja, która chętnieby wysadziła z sióła całe ministerstwo, staje w jego obronie. Pisma, które dotąd lekcewały ministrów, wołają, iż pora im albo przestać być ministrami turekimi, albo też ustąpić z placu. Ks. Ferdynand zna Bułgarów. Odważywszy się na spotkanie z królem Piotrem bez asystencji swego ministra, minął Sofję nie powoławszy do siebie nikogo z członków gabinetu. To bardzo charakterystyczne. Jeśli stawia czoło, to prawdziwej burzy — naigraszkę książę zbyt poważny. Burza rychło przemienie, Bułgarzy przekonają się, że ich hałasy nie odwołują księcia z drogi raz obranej i stawiają dla dobra kraju — i spokoj znowu zapanuje, tem konieczniejszy, że nad Macedonią chmury groźne wciąż wiszą, a nawet zdaje się powiększają.

Turcy zachowują się prowokacyjnie, Serbja nie przestaje agitować w Macedonii i tworzyć sztucznie partię serbską, Bułgarzy skazują się na przesładowaniu i głód, który silniejszym jest bodźcem niż wszelkie politykowanie. Wobec takiej niepewnej sytuacji politycznej, nowe zbliżenie się władców Serbji i Bułgarii nabiera niemałego znaczenia. Lichymi patriotami byłiby ci mężowie polityczni w Serbji i Bułgarii, którzyby z całej siły nie popierali zbliżenia obu państw.

D. N.

Z targów pieniężnych.

Wiedeń 29 czerwca.

(Nieudala haussa walorów. — Dobra posada. Fabryki br. Leitenbergera. — Akcje banków austriackich za granicą).

(fr.). Począs, gdy wszystkie giełdy zagraniczne z trwożną niecierpliwością oczekują dalszego, może już decydującego, rozwoju wypadków wojennych na dalekim Wschodzie, spekulacja na targu tutejszym próbowała ostatnimi czasy wywołać nową haussę walorów żelaznych, a za pretekst ku temu posłużyła jej okoliczność, iż fabryki otrzymały od rządu nowe, dosyć znaczne zamówienia szyn i wagonów. Sztuczka jednak nie udała się, gdyż ani publiczność, ani nawet zawodowi spekulanci nie dali się złowić w sieć, zarzucane przez jakąś obłąkaną klikę. Publiczność instynktownie odczuwa, że chwila obecna wcale nie sprzyja spekulacji zwykłej, bo i wewnętrzna sytuacja polityczna monarchji jest wciąż bardzo niepewna i międzynarodowa konstelacja nie należy do najwielniejszych, zaś spekulanci giełdowi jeszcze odczuwają cięgi, jakie otrzymali w lutym z powodu gwałtownego spadku papierów żelaznych i dlatego nie chcą się na nowo na nie narażać. Zresztą doniesienia z Ameryki o tamtejszym przesileniu przemysłowem powinny być głosem przestrogi dla wszystkich. Ni mniej ni więcej, tylko 650.000 robotników jest obecnie w Stanach Zjednoczonych bez zajęcia, w tej liczbie około 300.000 z samej tylko branży żelaznej. Przy tak oplakanych stosunkach we własnym kraju, fabrykanci amerykańscy wytyczają będą wszystkie siły, aby zdobywać nowe rynki zbytu w Europie, a taka ewentualność nie uśmiecha się przemysłowcom żelaznym na starym świecie.

Bardzo żywo interesuje się giełda pytaniem, kto otrzyma posadę gubernatora austriackiego zakładu kredytowego ziemskiego (Bo-dencreditanstalt), opróżnioną przez śmierć barona Bezecnego. Wzdycha do niej wielu ludzi, bo zaiste idealna to posada: pracy niewiele, pensja kolosalna — 140.000 koron rocznie. Ogromne wysiłki, by uszczknąć dla siebie to złote jabłuszko, czyni p. Taussig, prezes towarzystwa „Staatsbahn“, dyrektor zakładu kredytowego ziemskiego, członek rad zawiadawczych mnóstwa towarzystw, finansista nadzwyczaj sprytny i przebiegły i gdyby nominacja zależała tylko od akcjonariuszy, to niewątpliwie jużby ją p. Taussig otrzymał. Ale w sprawie tej decyduje wyższe wpływy, sięgające nawet po za gabinety ministerialne aż do dworu, to też kto wie, czy na czele tej wielkiej instytucji bankowej nie stanie któryś z członków arystokracji niemieckiej.

Jak wiadomo, zginał przed kilkunastu dniami nad Renem skutkiem wypadku z autemobilem baron Fryderyk Leitenberger, właściciel olbrzymich fabryk tkackich w Czechach,

(3) ROMAN POLIŃSKI.

Zgon Makarowa.

Epizod z wojny japońsko-rosyjskiej.

Widzenie.

Ktokolwiek czytasz tej powieści słowa O dziwnym wodza nieszczęsnego losie, O tajemnicy, którą morze chowa — Wspomnij, że wszystko z przeszłości się snowa, I że w pozornym bełzadzie, chaosie Zdarzeń, wypadków, i weseł, i smutków Jest zwiędły łańcuch powodów — i skutków.

Wspomnij, że w chwili przedzgonnej człkowi, Jeśli ma umrzeć niespodzianie, nagle — W krótkim momencie w duszy się odnowi Cały bieg życia: I Makarowowi, Który caratu flagę wziął na żagle A w duszę carat — przed oczyma duszy Staneły zbrodnie caratu genjuszy.

I oto widzi postać, szkieletowi Podobną, z wątlęj przędzy tchu, w mgłę szarej — Inne jej, obce, oko nie utłowi — Jednemu tylko się Makarowowi Pojawia ona, on ją przez opary, Poprzez zadymy widzi i kurawy — I słyszy głos jej wśród armatniej wrzawy:

„Nieszczęsny wodzu! nieszczęsny człowiecze! Czemuż cię tutaj pchnął caratu szatan? Słysz, szata jego twoją krwią ociecie Nim on purpurę arcyppychy zwlecze — On, strach ludzkości, z ludzkością rozbratan, Którego tyle ludów co godzina Aż w pokolenia najdalejze przeklina!

Dziś znowu wkiekle swe rozpatł chucieli... Tyle już spalił na ofiarnym stosie Ludów i plemion wiarę i poczucie — Carat — spragniony by mu w jednej nucie, O jednym stroju i o jednym głosie Grał przewspaniały instrument stworzenia, Stroiny w nut tylu cudowne odcienia!

Ileż to zbrodni jego dzieje kryją, Odkąd carowie — zachłanni morderce, Po władę sięgnęli nie swoją, a czyją, Odkąd się chytrą o stu głowach żmiją Wpijać zaczęli w stł narodów serce, I pic krew żywą?... Nieszczęsny Makarow, Ze tyle padło dziś byłt sługą carów!..

Tyle ziem, ludów!.. Armenia bogata W skarby Kaukazu i tradycje święte, Gruzja kwitnąca rozkoszami światła: Wszystko, czem świeci pyszny autokrata Na ziemskim globie, to bezprawiem wzięte Gwałtem przekupstwa lub zdradą haniebną, Gdzież znajdziesz w dziejach tych kartę Chwałębną?

Wspomnij narody, zdławione w pochodzie Gwałtów caratu, zjarmięcone oszustwem: Przypomnij bodaj o jednym narodzie Dzisiaj spętanym na waszym Zachodzie — Co jednak żywy bohaterów mnóstwem... A gdy był światu jak w mrokach pochodziła Carat ją deptał... Tysiąckrotna zbrodnia!

Ze się caratu nie rumienia dzieci, Gdy dziejów jego odwracają karty! Gdzież choćby jeden wśród biegu stuleci, Jeden czyn jasny, jedna cnota świeci? Wszędzie gwałt, zdrada — nigdzie męstwa (Spartę, Wielkości Aten! — Trochę pychy Romy — A przewrotności z Bizancjum — ogromy...)

Przyznaj nieszczęsny, przyznaj w głębi ducha! Wiem: carów sądzić, to sprawa nie twoja, Tobie być carom jak pies u łańcucha, — A kiedy spuszcza — kąsać!.. O eunuha, O niewolnika roło — nie heroja! I tak tu zginiesz — nieszczęsny stokrotnie — I sława twoja tu zgśnie sromotnie“.

Straszne! — wódz szepnął. — Czeczaj senna marol I twarz przegnął, jak przed widmem dżumy. Jaż mam być carskich-polityk ofiarą? — Widać, że głowę już mam bardzo starą, Kiedy w tak dziwne zapadamy zadumy — A raczej, wiem już, skąd mara obrydła: To drukarskiego produkt jest czernidła!..

Ocknął się — chwilę jeszcze myślał o tem, Co o caracie mówi zagranica, Cospisz w dziełach, gdzie — jak mniema — błotem Oszczerstwa carat oplwano... A potem Już mu się znowu rozchmurzają lica. Śnać w sny nie wierzy; — rozpozgadza czoło I orlim wzrokiem znowu wodzi w koło.

Ostatni toast.

Rzecz nadzwyczajna! Nieprzyjaciół dział Graż zaprzestał, jak gdyby kapela Na hasło mistrza w pół taktu urwała I znikła sama ze sceny, gdzie grała, I fala morza gładko się rozściela Równie od brzegu zataczając kregi — Jakież tu tajne wdały się potęgi?...!

Jak za tchem wiatru wróg ukośnooki Nagle gdzieś przepadł, we mgłę czy w topieli, Bo po najdalej widnokręgu stoki Dokąd sięgają ócz kunsztownych wzroki, Nie widać wroga na wodnej pościeli, Więc: „Stać! — wódz każe — nie pójdziem (dziś dalej, „Na dziś my dosyć z wrogiem naigrali.

„Dziś nasze, tryumf! Napiszę do cara O tem w raporcie, — lecz raport na jutro — Tymczasem dzisiaj niech odpocznie wiara. Dzień ten uczmy z pełnego pułhara I wzniesiem: Hurra! Niech dni takie utrą Dalszą nam drogę przeciągłem wiazaniem, Aż u bram Tokia zwycięzcami staniam“.

Rzekł. Pietropawowski przestał sypać skrami, Na leże padła znużona żaloga, Sam wódz Makarow z swymi sztabowcami Schodzi w głąb statku, gdzieby mogli sami Ucztować, wypić na pohybel wroga. Uczują. Szampan perli się w pułharach; Ktoś trąca w strunę i śpiewa o czarach.

Slucha Makarow i znów posępnieje, I znowu z każdą chwilą bardziej bladej; Śnać przypomniał przedchwilowe dzieje, Znow mu przed okiem groźne widmo wieje, Wznawia proterowo straszliwej zagłady. Lecz on ni przedtem słowem nie poruszy. Fatalnych myśli i przeczuć swej duszy.

Przeciwnie: chce jej wypróbować mocy. I swoją siłą a niezłomną wolę — Zrobił jak czynią fałszywi prorocy: I wieszczę, zgnubną dla cara Północy Odwrócił... Powstał w biesiadnicem kole, Kazał w pułhary nalać nowo wina, Spojrzał dokoła — i tak rzecz zaczyna:

„Dzięki za dumkę, co serce żołnierza, Z dali tej niesie do rodzinnej strony, Gdzie ukochna została macierza. Gdzie dumce serce goręcej uderza I wzrok do Moskwy zwraca się stęskniony, Kędyś ciście lśnią kopuły Kremla, Gdzie najcięższa ponad wszystkie „ziemia“

„Rosyjska ziemia — to czar! I ja biorę Asmpt, by mówić o największym czarze Jaki me serce rozplomienil skore Do służby, hasłem: Pro Russia honore! Dla sławy Rosji! — której wszechpotęga Glob ziemski prawie dokoła obsiega.

„Stulecia w dziejach ludzkości — to chwile, Patrząc na Rosję! — I czyż to nie czary? W chwilę nieledwie zgila ludów tyle, Królów ich starta w zapomnienia pyle I niezmierzone posiodła obszary, Jest czar — a chociąż zda się niepojęty — Ten czar to groza naszej Rosji świętej.

„Już na sam oddźwięk groźnego imienia Ludy, narody składają swe bronie, Wczorajszy król się w niewolnika zmienia Nowym pierścieniem chwały opromienia Wieniec na carskie położony skronie — I niemasz takiej potęgi na świecie Której blask Rosji — caratu — nie zgnieć!

„Mówię dlatego, że pod tym sztandarem I my w dalekie wyszli tutaj pole Przeciwko wroga, który grozi — czarem!.. Śmiesznie zuchwały, nie chce paść przed [czarem.

Czary swe kryje gdzieś na morza dole, Mniemając, że się tych dziecinnych czarów Złęknę — słyszycie? — ja, Jermak-Makarow!

tych do najpiękniejszych tego rodzaju zaklęć w nie tylko w Austrii, ale w całej Europie. Ponieważ hr. Leitenberger nie pozostawił męskiego potomka, tylko trzy małe córeczki, przeto rozeszła się pogłoska, że opieka małoletnich dzieci nie będzie prowadziła nadal tych fabryk we własnym zarządzie, lecz przemieni je w towarzystwo akcyjne i że zatem niebawem pojawią się na targu akcje tego nowego towarzystwa — reprezentującego wartość kilkudziesięciu milionów koron. Dwa wielkie banki tutejsze, tj. zakład kredytowy dla handlu i przemysłu i Bankverein ubijały się usilnie o sfinansowanie tego ogromnego interesu.

Tymczasem wdowa po zmarłym hr. Leitenbergerze i ustanowiony przez nią opiekun małoletnich dzieci ogłaszają, że wcale nie mają zamiaru przemieniać Leitenbergerowskich fabryk w przedsiębiorstwo akcyjne, lecz prowadzić je będą nadal jako przedsiębiorstwo prywatne na rachunek sierot. Od zamiaru przemiany fabryk w przedsiębiorstwo akcyjne odwiódł ich głównie wzgląd na to, że jako przedsiębiorstwa akcyjne, musiałyby fabryki te opłacać tak kolosalne podatki, że przez to rentowność ich znacznieby się zmniejszyła. Całe bowiem ustawodawstwo podatków w Austrii jest jakby obliczone na to, ażeby zabić wielką asocjacje czy to przemysłową, czy finansową. Oto np. takie samo towarzystwo akcyjne, jakie opłaca w Niemczech 25.000 koron podatku, musi opłacać w Austrii przeszło 100.000 koron. I jakże wobec tego może rozwijać się przemysł?

Z ostatniej publikacji ministerstwa finansów okazuje się, że zagranica posiada za 166½ milionów koron akcyj rozmaitych austriackich instytucji bankowych. I tak np. prawie trzecia część (24 milionów koron) wszystkich akcyj Bankvereinu znajduje się w Niemczech, przeszło trzecia część akcyj Banku austro-węgierskiego znajduje się również w rękę posiadaczy niemieckich, niemal połowa akcyj austr. Zakładu kredytowego ziemskiego zapewnia kasy francuskich kapitalistów, oni też posiadają za 31 milionów koron akcyj Ländlerbanku.

KRONIKA.

Djarusz lwowski. Piątek, 1 lipca. Teatr miejski: „300 dni“, krotoczwila. Początek o godzinie 7½ wieczorem. Teatr ludowy: „Kościsko pod Racławicami“, sztuka ludowa. Początek o godzinie 6 wieczorem.

Na placu powystawowym: Jarmark wyrobów krajowych. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

W Towarzystwie lekarskiem (ul. Dominikańska 11): Posiedzenie naukowe członków towarzystwa. Początek o godzinie 6 wieczorem.

Na placu powystawowym (w strażnicy po-żarnej): Posiedzenie dyrekcji jarmarku wyrobów krajowych. Początek o godzinie 4 popołudniu.

Kalendarz. Piątek (1): Teobalda opata. — Bogusława. — (18): Leontyja m. Wschód słońca o godzinie 4 minut 10. zachód o godzinie 7 minut 56.

Stan powietrza: Godzina 6 rano Ciepłota: +11° R. Deszczowo.

Wiedeń. (Tel. wt.). Wiedeńska stacja meteorologiczna zapowiada na dziś, czwartek, w Galicji wschodniej i Bukowinie i w Galicji zachodniej: pochmurno, od czasu do czasu bardzo słonecznie, stałe wiatry lokalne, wyższa temperatura, skłonność do burzy.

Mianowania. Ministerstwo handlu zamianowało w departamencie rachunkowym dyrekcji poczty i telegrafów we Lwowie, oficjała Antoniego Wernera, rezydentem, a asystentów Władysława Kultysa i Kazimierza Kwiecińskiego, oficjałami.

Namiestnik zamianował asystenta rachunkowego Feliksa Urbańskiego, oficjałem rachunkowym, a kancelistę namiestnictwa Ignacego Sklaskiego i praktykanta rachunkowego Tadeusza Kerekę, asystentami rachunkowymi w departamencie rachunkowym namiestnictwa.

Namiestnik zamianował kancelistów namiestnictwa: Jana Mieziną, Władysława Toruńskiego i Tytusza Reszytyłowicza, sekretarzami powiatowymi, a Kazimierza Bautre, Michała Steckiewiczą i Franciszka Święchowicza, oficjałami namiestnictwa.

Prezydium krajowej dyrekcji skarbu zamianowało koncepstów skarbu Józefa Rodzonia,

„Czekajmy jutra z podniesionem czołem! Choć potwór czyha pod falą sinawą! I sto pasczy chyttrze wypatruje dołem, By nas zasyapać lawą i popiołem — Syny caratu nie zadrzą obaw! Sława caratu!“...

Powstała drużyna.

Ale już żaden nie dotknął się wina.

Koniec.

Grom! alarm! — Wszyscy pobledli dokoła Spojrzeli na się — opuszcili ręce — Chmurą się wszystkich zasepiły czoła, Jakby na każdym Szeola anioła Niewidne dionie kładły śmierci wieńce. Nowy grzmot! alarm! — Wszyscy się zerwali — Dyżur melduje, że „korabi!“ się pali.

Wbiegł wódz na pokład i orłem spojrzeniem Od razu objął położenia grozę: Wróg, co gdzieś uszedł chmurnej nocy cieniem Znowu najechał i zionie zniszczeniem. Wódz myśli krótko: Carską flotę wiozę — W tej chwili jedno z dwojga pozostało: Albo zwyciężyć — albo zginąć z chwałą!...

„Wpiero! — grzmi gromki rozkaz admirała. Wpiero! — z ust do ust lata błyskawica — I kolos morski z żelaznego ciała Rusza, gdzie dymów leży płachta biała Na wód pościeli — gdzie z dymów świecą Rozwarła paszce japońskiej armady I grają straszny, dziki hymn zagłady.

Makarow nagli... Widać wódz zawzięty Przebić się pragnie za bądź jaką cenę Przez śmiercionośne japońskie okręty. Grzmia dział — groźnie grzmi ryk fali wzdętej.

Aleksandra Baranieckiego, Mieczysława Szymańskiego, Tadeusza Głaczńskiego i dra Józefa Eidelheita, komisarzami skarbu, a praktykantów koncepstów Antoniego Miarke, Józefa Kupczyka, Karola Golonke i Antoniego Maszczykowskiego, koncepstami skarbu.

Przeniesienia. Konsul Szczęsny Prus Grzybowski został przeniesiony z Konstancji do Jass.

Namiestnik przeniósł praktykanta koncep-owego namiestnictwa, Aleksandra Zarzyckiego ze Złoczowa do Czortkowa.

Galicyjska dyrekcja poczty i telegrafów przeniosła asystentów Szymona Patracha z Sanoka do Krakowa, Łukasza Demczuka z Rawy ruskiej do Żywca i Mikołaja Iwasiuka z Husiatyna do Oświęcimia.

Galicyjskie Towarzystwo łowieckie. Dnia 2 lipca br. o godzinie 10 rano odbędzie się w gmachu krajowej dyrekcji skarbu walne zgromadzenie gal. Towarzystwa łowieckiego, popołudniu w tym samym dniu o godzinie wpół do 3 strzelanie popisowe na strzelnicy wojskowej. Od lat ośmiu urządza Towarzystwo podobne zjazdy, które coraz większem cieszą się powodzeniem i frekwencją. Tegoroczny zjazd zapowiada się świetnie — strzelan- -niem popisowem interesują się coraz szersze koła, a najlepszym tego dowodem bardzo piękne nagrody, ofiarowane przez liczne grono osób i stowarzyszeń, które to nagrody wystawione w oknie magazynu broni p. A. Dzikowskiego powszechną zwracają uwagę. Mianowicie ofiarowali nagrody oprócz Towarzystwa łowieckiego i komitetu urządzającego strzelanie: Panie (srebrny puhar w kształcie rogu). P. namiestnik (dzban kryształowy w srebrnej oprawie). Marszałek (wspaniała srebra szkatuła na cygara). Prezydent Korytowski (granitir breloków z kłami i łańcuszkami). Roman hr. Potocki (wazon japoński). Stanisław hr. Stadnicki (srebrna papierosnica z zapalniczką). Juliusz Aleks. hr. Bielski (kałamarz myśliwski z rogów jelenich). Stanisław hr. Mycielski (wazon szkany z okuciem brązowem). Fryderyk hr. Skarbek (urna z brązu). Dzikowski (zegar w oprawie z rogów). Oficjerskie Towarzystwo strzeleckie (srebrną papierosnicę z zapalniczką). Towarzystwo myśliwskie lisowieckie (sztućce ekspres k. 450). Towarzystwo myśliwskie im. św. Huberta we Lwowie (sztućce Tella kor. 360). Towarzystwo bełzkie (łeb słonią z brązu z przyborami do palenia). Towarzystwo myśliwskie miejskie we Lwowie (kaseta na cygara z rogów). Towarzystwo chlewczańskie (futełal na strzelbę z angielskiej skóry). Gal. Towarzystwo łowieckie 3 nagrody (świeczniki z brązu, pistolet Browninga, magazyn na naboje z angielskiej skóry), wreszcie komitet urządzający strzelanie popisowe (czara z brązu z karjatydą).

Filja „Bankvereinu“ otwartą została wczoraj we Lwowie.

Szpitalik św. Zofji. Na wczorajsem posiedzeniu komitetu szpitala św. Zofji wybrano sekretarzem adw. dr. E. Liliena, w miejsce rad. Bol. Lewickiego, który wniósł rezygnację.

Chłodecki Stanisław urzędnik kopalń Banku galic. w Borystawiu, rodzony brat dyrektora Józefa Chłodeckiego zmarł 30 czerwca podczas kuracji w Kossowie. O ile mu obowiązki służbowe i zdrowie pozwalały, zajmował się żywo kwestjami społecznymi i ekonomicznymi zasiłat czasopisma artykułami. Osierocił żonę i troje małych dzieci.

Miejskie liceum żeńskie. W liceum żeńskim, przy szkole im. królowej Jadwigi odbyło się wczoraj rano uroczyste zamknięcie roku szkolnego kursów licealnych, kursów praktycznych sycia białego, krawieczyny damskiej, kursów haftów, rysunków i malarstwa, obu kursów handlowych i kursu gospodarstwa domowego.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele archikatedralnym, podczas którego chór uczenie pod batutą nauczycielki panny Lanżanki wykonał wspaniałą mszę Moniuszki.

Wzorowy ogródek freblowski. Od jednego z ojców, posyłającego swego synka do ogródka freblowskiego przy seminarjum nauczycielskiem żeńskim, otrzymaliśmy bardzo pochlebną i korzystną wiadomość o tym ogródku, który zostaje pod kierunkiem pani Grottowej. Dzieci, powierzone opiece tej zacnej polskiej kobiety już w bardzo krótkim czasie zmieniają się do niepoznania bardzo korzystnie, rozwijają swoje młodociane umysły, a zasady oparte na duchu patriotycznym wpaja ta przezacna kierownicza w główki dziecięce i te na długo zostaną w ich pamięci. Swojem słodkim i mi-

Jak w piekiel „kalospintochromokrene“ Grają dział ognie, gra światłami fala, Co się wzburzona piętrzy i przewala.

A korabi pędzi na oślep — bezwładny, Jak na los szczęścia; ludzie bez pamięci Tam — sam biegają: tłum owiec beznadny Nikt już komendy nie słucha beznadnej... Huk — trzask — i okręt dziwnie się okreci I wzniesie w górę wśród grzmotu odgłosu Jakby się w niebo chciał wydrzeć z chaosu.

Jeszcze huk jeden, jak ryk stu gardzieli Piekielnych tworów. A z nad brzegu zda się Że z dna samego Żółtych wód topieli Okręt pod niebo wulkanem wystrzeli. — W tem cały znikła w ognia krwawej masie — Buchnęły ognie — i zgasyły w przestworzu. Okręt wybuchnął i utonął w morzu.

Cisz. — Nad wodą znowu się kołysz. Ciemne błękity. — Ten błękit spokojny Gwiazdami patrzy z jakąś świętą, mniejszą Powagą na te opowite ciszą. Fale, przez które przeleciał bóg wojny. Co w jednym krótkim, jak piorun momencie Tysiąc dusz spalił — i zgasił w omdnięcie.

Cisz. Pod wodą leżą martwe szczątki Strzaskanych carskich żołnierzy tysiąca I wódz Makarow — bez grobowej grządkli Na dnie namaku — bez świętej pamiętki — I tylko fala tu przepływająca Ludom i czasem przypominając będzie Pychy caratu złamane narzędzie.

Lwów w czerwcu 1904.

tem obejściem podbija erduszka dzieci, a te inaczej jej nie nazywają jak cicią Grottową. Ile to przeszłych patriotycznych piosenek dzieci umieją, co dzień prawie dziecko przychodzi z inną piosnką na ustach. Ćwiczą je tam i obnazmają się z gimnastyką, co nadzwyczaj korzystnie wpływa na zdrowie dzieci.

Na tem miejscu należy się kierownicze tego ogródka najszerzej podziękowanie od wszystkich rodziców, których dzieci tam uczęszczają.

Złodziejska beczelność. Do zamkniętego na klucz mieszkania p. W. G. przy ul. Wybranowskiego 1. 5, w którym znajdowała się tylko leżąca w łóżku, chora 90 letnia matka p. G. dostał się wczoraj za pomocą dobrego klucza, między 11 a 12 godziną w południe jakiś około 24 letni, przyzwicie ubrany rabuś, ściągając pierznię z oniemiałe ze strachu chorej, napakaował walizkę garderobą zabrał budzik i zamierzał odejść, gdy nadeszła z miasta żona pana G. i złodzieja spłoszyła.

Matka podrzutka. Na policję zgłosiła się wczoraj zaplankana Katarzyna Baria, kobieta 45 letnia i wyznała ze skruczą, że przed czterema dniami podrzuciła swe nieślubne dziecko w sieni jednego z domów przy ul. Akademickiej. Bartową oddano do areztów.

Samobójstwo. Wczoraj około 11 godziny przed południem, powiesił się na Pasiekach Łyczakowskich na drabinie w własnym swoim ogrodzie, 65 letni gospodarz tamtejszy Jedzej Kogut, ojciec 7 dzieci. Powodem samobójstwa był wedle wszelkiego prawdopodobieństwa rozstrój nerwowy, denat bowiem od dłuższego już czasu leczył się na astmę, wadę serca i neurastenję mózgową.

Bankiet, urządzony staraniem męskiego chóru „Lutni“ na cześć st. radcy St. Cetwińskiego z powodu jego awansu, odbył się w sobotę na Strzelnicy. W bankiecie uczestniczyli delegaci rady miejskiej z wiceprezydentem p. Ciuchcińskim, gremium magistratu z dyrektorem p. Lukasem, męski chór „Lutni“ i w. i. Szereg toastów rozpoczął prezes „Lutni“. Dr. Czerny pijąc zdrowie st. radcy Cetwińskiego, który wznosił toast na cześć rady miejskiej w ręce wiceprezydenta Ciuchcińskiego. Przemawiali nadto pp.: Ciuchciński, Makarewicz, dyr. Lukas, st. r. Strzelicki, dr. Fedak, st. r. Dorożewski, Neumann i i. Szereg toastów zakończył dr. Czerny pijąc zdrowie dyr. Lukasa byłego prezesa „Lutni“. W czasie uczy przygrywała orkiestra 15 pp., zebranie przeciągnęło się aż do białego rana.

Rosyjskie ilustracje z wojny na Wschodzie. Akademickie Koło Tow. „Szkoly ludowej“ postarało się i sprowadziło z Kijowa obrazki wydane przez rząd rosyjski, tendencyjnie ilustrujące wypadki na dalekim Wschodzie, mające służyć do rozbudzenia nienawiści wśród wojska i ludu ku Japończykom, a bardziej jeszcze do zatuszowania „cofania się w porządku“ wojsk rosyjskich. W tych dniach obrazki te zostaną umieszczone w jednym z pawilonów na placu powystawowym, gdzie będzie się mogła publiczność nasza za małą opłatą napatrzeć i nacieszyć sukcesami wojsk rosyjskich... na papierze.

Zamin dojrzałości w gimnazjum I (polskiej) w Przemyślu zdali: Axer Maurycy, Biber Abraham, Bukowski Adam, Chotyński Stefan, Cielecki Stanisław, Decowski Stefan z odzn., Drylla Gustaw, Frachtenberg Chaim, Jurkiewicz Stanisław, Kapuściński Jan, Knopf Berisch, Koeller Klemens, Kopko Piotr z odzn., Kordasiewicz Jarosław, Lauterbach Leon z odzn., Margulies Dawid, Mazurkiewicz Ludwik z odzn., Nadel Jakób, Nakłowicz Romuald, Nebenzahl Norbert z odzn., Olechowski Adam, Osiński Tadeusz, Piątkiewicz Adam, Pilch Stanisław z odzn., Radecki Marjan, Relf Herman, Rosenthal Schmerl, Skipski Stanisław, Smenda Wilhelm Stieber Karol, Thalheim Meilech, Trattner Joel, Wagner Mendel, Waligórski Władysław, Wąsowicz Michał, Wiesel Maurycy z odzn., Wysocki Michał.

Hrabia — krawcem. Berl. Loc. Anz. opowiada co następuje: Hrabia (?) Karol Sienkiewicz, bliski krewny słynnego powieściopisarza zawiązał się w Paryżu w proces niepozabawiony oryginalności. Młody, zaledwie 23 letni młody człowiek prowadził tak wystawne życie, iż jego wuj, majątjny obywatel ziemski uważał za konieczne wziąć go w kuratelę i znacznie obniżyć jego dochody, ażeby opłacić długi. Sienkiewicz postanowił więc pracować i z pomocą znajomego przykrawacza otworzył magazyn krawiecki. Polciwsiży zrobić swój portret w postaci „Petroniusza“, jako szyl przyszył pracowni za 5000 franków zawarł kontrakt z przykrawaczem obiecując mu płacę w kwocie 12000 fr. rocznie. Ponadto wynajął lokal, który miał kosztować rocznie 45.000 fr. Ponieważ jednak rodzina nie zgodziła się na ten kosztowny eksperyment, a hrabia już pozaciągał zobowiązania, przeto rzecz oparła się o sąd.

Znowu wypadek z automobilem. W pobliżu Langenschwalbach wpadł automobil, w którym jechali książę Schaumburg-Lippe, szambelan v. Specht i maszynista, na słup telegraficzny, który się wyrwali i Spechta zabił na miejscu. Książę i maszynista wypadli z samochodu i odnieśli lekkie uszkodzenia.

Lwów. Rendez-vous przejezdnych. Bez przerwy gorąca kuchnia, znakomity bufet, piwo pilzeńskie i bawarskie, delikatesy, magazyn win i herbat. Musiałowicz i Janik, naprzeciw hotelu Imperial.

* X. Posiedzenie naukowe Towarzystwa lekarskiego lwowskiego odbędzie się w piątek dnia 1 lipca b. r. o godzinie 6½ wieczorem w lokalu Towarzystwa (ul. Dominikańska 1. 11).

* Polskie akademickie Stowarzyszenie „Ognisko“ we Wiedniu ogłasza, że jak zwykłe tak i tego roku służy kolegom, mającym zamiar udać się na studia do Wiednia wszelkimi objaśnieniami dotyczącymi akademii wiedeńskich. Adresować należy do 15 lipca b. m., „Ognisko“ Wien IX. Sechschimmgasse 17. Zaś od 15 lipca do końca września wszelkich objaśnień udzielać koledy: Wiktor Domański, Rohynia p. Gwoździec i Mieczysław Maczynski, Kraków ul. św. Anny 1. 9.

* Z kasyna urzędniczego. Na otwarcie nowego lokalu w Ryńku 1. 9. I. piętro, odbędzie się w sobotę 2 lipca b. r. wieczorną przy oskierstwie wojskowej, poczem tańce. Strój spacerowy.

* „Noc lipcowa“. Zachęcone powodzeniem „Święto jaśminów“ urządziła w sobotę akademickie Kółko zabaw letnich, obchodzące właśnie pięciolecie swego istnienia zabawę pod romantyczną nazwą: „Nocy lipcowej“. Na uroczaiscie programu zabawy złożyła się produkcje muzykalno-wokalna. a o arty-

styczny poziom zabawy dbać będzie ruchliwy komitet.

* Zjazd koleżeński, byłych uczniów gimnazjum Nowosandeckiego, którzy w r. 1899 konczyli gimnazjum, odbędzie się w Nowym Sączu w dniu 5 lipca b. r.

Wszystkich kolegów, którzy zawiadomienia o zjeździe z powodu braku adresu nie otrzymali, upraszam tą drogą o przybycie po poprzednim piśmem zgłoszeniu się do prof. Józefa Micyńskiego w Nowym Sączu, lub do poddanego, Dr. Kazimierz Flis, asystent kliniki chorób wewn. uniw. Jagiell. w Krakowie.

NOTATKI literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś w piątek (po cenach niższych) „300 dni“, krotoczwila w 3 aktach przez Pawła Gavaulta i Roberta Charveya.

Jutro w sobotę „Anonimy“, krotoczwila w 3 aktach Devalieres'a i Marsa.

W niedzielę po raz ostatni w bieżącym sezonie „Eros i Psyche“, fantazja dramatyczna w 7 odsłonach J. Żuławskiego.

W poniedziałek uroczyste przedstawienie ku uczczeniu zjazdu „Ligi przemysłowej“. 1. „Na powitanie uczestników zjazdu“, wiersz St. Rossowskiego, wygłosi p. Chmieleński; 2. „Apoteoza przemysłu“, obraz z żywych osób, układu p. St. Jasieńskiego; 3. „Warszawianka“, pieśń z roku 1831, St. Wyspiańskiego; 4. Prolog do dramatu „Dykator“, osnutego na tle wypadków z r. 1863, przez J. Żuławskiego.

Z teatru. Najbliższą nowością będzie „Florio i Flavio“ igraszki i sceny miłosne w 3 aktach, a 4 obrazach F. R. Schönthana i F. R. Koppel-Elfelda; przekład Zofji Wojcieckiej.

Repertuar teatru ludowego we Lwowie. (Ogród dawnego Colosseum, pasaż Hermanów). W piątek, 1 lipca (ku uczczeniu wycieczki wołoslan z Husiatyna) „Kościsko pod Racławicami“, sztuka ludowa ze śpiewami w 7 obrazach Anczyca. (Początek wyjątkowo o godzinie 6 wieczorem).

W sobotę, 2 lipca, popołudniu o godzinie 3½ „Kopciuszek“, baśń fantastyczna ze śpiewami i tańcami w 8 obrazach A. Walewskiego. — Wieczorem o godzinie 7½ „Uriel Akosta“, dramt w 5 aktach Gutzkowa. Pierwszy występ p. Stanisławy Wysockiej, bohaterki i p. Andrzeja Milewskiego, artyści i reżysera teatru krakowskiego.

Popis muzycznej szkoły fortepianu i cytry prof. Wygnańskiego, odbył się 28 bm. w Narodnym domu. Jako pianistki cieszyły się powodzeniem panny Gasperska, Toepferówna, Baue-równa, Kostkiewiczówna, Wielkopolska, Grosówna. Na szczególniejsze podniesienie zasługuje jednak gra panien Zofji Hetteschównej i Imiatównej. Pewne urozmaicenie stanowiła gra na cytrze z szczególnem zamiłowaniem w tej szkole pielęgnowana, a w tem miejscu oddać wypada pierwszeństwo pannie Tańczukównę.

Doła pocztarzy. Pod tym tytułem wydał emer. starszy radca pocztowy J. Ładoś, broszurkę, w której opisał zmiany stosunków służbowych i poborów pocztmistrzów, ekspedjentów i ekspedytorów pocztowych w Galicji, od czasu przyłączenia tej części Polski do Austrii, a przyjmując minimum egzystencji na 800 t. którą to kwotę rada państwa jako najniższą płacę dla urzędników uchwaliła, wykazał, że na 3000 pocztmistrzów galicyjskich 1700 jeszcze nie osiągnęło tej minimalnej płacy.

Celem uzyskania polepszenia tej „Nędzy pocztowej“, proponuje autor zawiązanie wielkiego „Towarzystwa pocztowego“, któreby nadto powinno mieć na oku interes kraju i zakładu.

Do tej broszurki dołączył autor tuzin wierszy pocztowych, gwoli rozrywk, jak pisze — i aby ten kosmopolityczny zakład okrasić iskrą ducha narodowego, a rozsyłając broszurę do wszystkich poczty zamiejscowych, prosi tych odbiorców, którym bieda nie pozwala pokryć ceny kupna, aby zatrzymali broszurkę dla siebie i następować bezpłatnie, jako historyczny dodatek do ck. inwentarzu.

Historja Nowego Sacza od wstąpienia dynastji Wazów do pierwszego rozbioru Polski, napisał ks. Jan Sygański, Lwów, główny skład w księgarni Seyfartha i Czajkowskięgo.

Z zadoleniem powiadać należy tę monografię, jako jedną z nielicznych miast naszych, nad którą, jak sam autor powiada, dużo zadał sobie trudu i żmudnej pracy, a do której udało mu się znaleźć iżeżnane dotąd dokumenta i zapiski. Praca ks. Sygańskiego obejmuje trzy tomy, z których pierwszy daje obraz wewnętrznych dziejów Sacza, drugi obraz urzędzeń cywilnych i mieszczańskiego życia, trzeci dziejów zabytków miasta. W przedmowie do dzieła swego powiada autor, że powszechnie odczuwać się daje brak historii miast polskich, a co za tem idzie i brak dzieł i obrazu życia polskiego mieszczaństwa, które tak ważną rolę odgrywało w Polsce, szczególnie w epokach Jagiellonów i Wazów. Autor więc, aby brakuowi temu zaradzić, zabrał się do napisania monografji Nowego Sacza za panowania Wazów, ponieważ do tej epoki, jak już powiedzieliśmy, udało mu się wyzyskać potrzebne, a dotąd nieznanne zapiski i dokumenta.

„Rozumiałem — pisze autor w przedmowie — że tem samem rzucę snop światła na dzieje Podgórze karpackiego i mieszczaństwa polskiego w ogóle z tej doby.“

Czy i o ile sprostał autor niniejszej pracy wytkniętemu sobie zadaniu, to rzecz fachowej krytyki, my ze swej strony podnosimy tylko wielką pracowitość i szlachetne usiłowania autora, z jakim stworzył niepośledniej wartości dzieło.

„Rodziny i Szkoły“, pisma poświęconego sprawom wychowania domowego i szkolnego, oraz dodatku pt. „Wiedza i praca“, słu-żącego popularyzowaniu wiedzy, wyszedł nr. 10 i 11 za czerwiec 1904.

Rada miasta Lwowa.

Lwów. 1 lipca. (Dyskusja w sprawie wykupu tramwaju konnego. — Weranda koto teatru. — Urządzenie targowicy w ul. Gosiewskiego.)

Wczorajsze posiedzenie rady miejskiej rozpoczęło się po godzinie wpół do ósmej udzieleniem 6tygodniowego urlopu radnemu Gaberliemu.

Następnie sekretarz rady p. Zawistowski odczytał pisma zapraszające radę do wzięcia

udziału w konstituującym walnem zgromadzeniu towarzystwa „Ochrona młodzieży“ i w pierwszym zjeździe towarzystw przemysłowych „Pomoc przemysłowa“.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego obszerną dyskusję na temat wykupu tramwaju konnego wywołało wystąpienie wiceprezydenta Ciuchcińskiego. Nawiazując do przemówienia dra Byka w czasie ostatniego posiedzenia rady nad wykupem tramwaju konnego, oświadczył on, iż wniosek postawiony przezeń na posiedzeniu magistratu w sprawie budowy nowej linii tramwaju konnego od kościoła św. Anny do rogatki jano-wskiej nie został należycie przez referenta dra Byka oceniony. Mowca prosi więc radę, aby dopuściła nad wnioskiem powyższym jako wnioskiem nagłym do dyskusji. Miano-wicie:

Na podstawie końcowego ustępu 2 artykułu kontraktu, zawartego z Tryjesteńczykami, przysługuje radzie prawo wezwąć towarzystwo do budowy tej linii na mocy nowego kontraktu; w razie odmownej odpowiedzi, może gmina przeprowadzić tę budowę na własną rękę, lub oddać ją prywatnemu przedsiębiorcy. W ten sposób można uzyskać prawo przecięcia linii tramwaju konnego nową linią.

Rada większością 28 głosów uchwaliła nagłość owego wniosku, wobec czego prezydent otworzył nad nim dyskusję.

Pierwszy zabrał głos dr. Lilien. Sprzeciwiał się on wnioskowi wicepr. Ciuchcińskiego, ponieważ budowa linii od kościoła św. Anny do rogatki jano-wskiej przedrzyłaby kontrakt z Tryjesteńczykami na lat 50. Co do tego, czy wogóle gminie przysługuje prawo krzyżowania linii tramwaju miejskiego z liniami towarzystwa, ponawia mowca postawiony przezeń i przyjęty przez radę przed rokiem jeszcze wniosek wytoczenia towarzystwu sporu polubownego o krzyżowanie linii.

R. m. Ciesielski uznaje, że wniosek wiceprezydenta Ciuchcińskiego zmierza ku dobremu, lecz z drugiej strony przestrzega, iż w kontrakcie nie jest zastrzeżony rozkład jazdy na tej linii, ani dobór materiału do jej zbudowania. W każdym zaś wypadku budowa tej linii przyczyniłaby się do silniejszego zasiedzenia Towarzystwa tryjesteńskiego we Lwowie.

Po radnym Bardaszu, który radził sprawę przekazać komisji prawniczej, przemawiał r. m. dr. Loewenstein.

Zdaniem jego, wniosek wicepr. Ciuchcińskiego nie załatwia definitywnie trudności gdyż, jeżeli w kontrakcie przewidziano budowę tej linii, to tem samem także wzięto w rachubę krzyżowanie się tej linii z linią starą. Wobec wątpliwości prawniczych i ekonomicznych, radzi mowca nie brać lekko tej sprawy, by nie popaść w te same błędy, co przed laty 26. Radzi więc przekazać wniosek wicepr. Ciuchcińskiego do regulaminowego traktowania.

Następnie przemawiał dr. Rutowski. Popierał on także regulaminowe traktowanie wniosku, a to choćby wobec odroczenia sprawy do jesieni. W jesieni natomiast o wiele łatwiej będzie można na podstawie wyników ekspertyzy, dokonanej w międzyczasie, powziąć uchwałę, nie narażając miasta na szkodę.

Po przemówieniu r. Rawskiego, zabrał głos wiceprezydent Michalski, który odpierając zarzut, iż sprawę traktuje się lekko, bronił wniosku wicepr. Ciuchcińskiego. Dowodził on, iż tą właśnie drogą dojść można do potrzebnych materiałów, ponieważ jakakolwiek nawet będzie odpowiedź Tryjesteńczyków, stanowić ona będzie właśnie ów upragniony przedmiot sporu polubownego, który rozwiąże kwestję zasadniczą krzyżowania linii.

Przemawiał z kolei r. Pawliszak sprzeciwiając się wnioskowi wicepr. Ciuchcińskiego, a proponował natomiast budowę linii tramwaju elektrycznego od rzeźni miejskiej do rogatki jano-wskiej, poczem r. Schirmer domagał się wezwania Towarzystwa do poprawy toru ze względu na bezpieczeństwo publiczności.

R. Riedl na podstawie odczytanych paragrafów kontraktu, wyraził przekonanie, iż błędem jest mniemanie, jakoby kontrakt należało zawrzeć na lat 50, ponieważ można nowy układ zawrzeć z Tryjesteńczykami aż do wygaśnięcia ich koncesji to jest na lat 25.

Po przemówieniu końcowem wicepr. Ciuchcińskiego, który odparłszy zarzuty mowców, zgodził się na regulaminowe traktowanie wniosku jego wraz z dodatkiem Dra Loewensteina i przedłożenie go radzie w jesieni, przystąpiono do głosowania.

W rezultacie rada większością głosów przekazała wniosek wraz z dodatkiem do regulaminowego traktowania.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Po odczytaniu wniosków sekcji w sprawie budowy werendy przy teatrze, r. Rawski złożył do protokołu pisemne oświadczenie, sprzeciwiające się na podstawie ustawy teatralnej budowie werendy, a r. Śliwiński wniósł dla sprawy tej imienne głosowanie, do którego jednak nie przyszło.

Ostatecznie większością 26 głosów na 17 uchwalaono zezwolić p. Atlasowi na budowę werandy koło teatru za rocznym czynszem 1000 koron.

Załatwiono następnie cały szereg spraw drobnych, poczem rada uchwaliła, na wniosek r. Wenzla, urządzić targowicę na placu Gosiewskiego i na tem prezydent zamknął o godzinie 9½ obrady.

Zakończenie roku szkolnego w zakładzie drohowskim.

W zakładzie sierót i ubogich fundacji

Lewandowski w podniosłych słowach przemówił do młodzieży, zachęcając ją do miłości Boga i ojczyzny.

Popis, który odbył się w pięknie przystrojonej sali w festony i chorągwie o barwach narodowych, składał się z części wokalnej i gimnastycznej.

W części wokalnej brały udział najpierw dziewczęta a następnie chłopcy, a śpiewano tak pieśni religijne jakoteż świeckie po większej części narodowe, przy akompaniamencie fisharmonium i kapeli zakładowej. Śpiewy podobały się ogólnie, zwłaszcza bardzo pięknie odśpiewane przez dziewczęta „Bitwa Racławicka“ i chór warsztatowców. Deklamacja dziewcząt wypadła udatnie i podobną się wszystkim lepiej, niż deklamacja chłopców.

Cwiczenia gimnastyczne chłopców wypadły wprost wspaniale. Z każdego ruchu i ze sprawności, jaką panowała w ćwiczących szeregach, można było wnosić o umiętleniu kierownictwie i energii nauczyciela. Cwiczenia maczugami uzyskały zasłużone oklaski, a ćwiczenia lancami wywołały ogólny aplauz.

Po odczytaniu klasyfikacji w obu oddziałach, wystąpiła z szeregu młodzieży jedna wychowanka, a następnie wychowanka zakładu, którzy w imieniu opuszczających zakład podziękowali kuratorowi, dyrektorowi i gronu nauczycielskiemu w serdecznych słowach za opiekę i troskliwość, jaką otaczają zakład i poruczoną im dźwiąg. Imieniem kuratorji odpowiedział p. Fryderyk hr. Skarbek zachęcając dźwiąg do wytrwałej pilności i pracy, a zwracając się do dyrektora zakładu p. Schmidta, podziękował nauczycielom za sumienne i gorliwe spełnianie obowiązków.

Odśpiewaniem hymnu ludowego zakończyła się ta piękna uroczystość.

Następnie zwiędali goście wystawę robot dziewcząt, wykonanych nader czysto i starannie pod kierownictwem matki Felicji. Szczególną uwagę zwracał piękny obraz sielankowy roboty gobelinowej.

Z wystaw urządzonych w oddziale chłopców pierwsze miejsce zajmując wystawa rysunków technicznych, udzielanych przez prof. Ławrowskiego, które przyniosła prawdziwą chlubę zakładowi drohowskie.

Również na pochwleńną wzmiankę zasługuje warsztat szewski, stolarski i kłodziejski, a wszystko to, cośmy w innych warsztatach widzieli — mimo to i owdzie spostrzeżeń braków — uzasadnia nadzieję, że z nowym kierownictwem nastąpi również pomyślny ich rozwój.

Urządzony wieczorem przez kuratora hr. Skarbka alarm ogniowy, przekonał nas o wyborowej organizacji tamtejszej straży ogniowej, w skład której wchodzi około 40 wychowanków.

Ogólne wrażenie, jakie musiało pozostać w duszy bezstronnego widza, było to, że w teraźniejszych swoich kierownikach działa znalazła prawdziwych opiekunów, dbających o ich zdrowie, co należy im pocytać prawdziwą zasługę przed Bogiem i ludźmi. Nowym kuratorem i dyrektorem zawitał nowy duch i nowe życie w zakładzie. Za opiekę i starania w tym kierunku należy się członkom kuratorji i dyrektorowi p. Schmidtowi serdeczne „Bóg zapłać“ i „szczęść Boże“ na dalszą pracę.

Izba sądowa.

(Dwaj mordercy).

Kraków 1 lipca.

W dalszym ciągu wczorajszej rozprawy przeciw mordercom Kleszcza po przesłuchaniu Gregorskiego przystąpił trybunał do przesłuchania Sobola, który stara się przypisać Gregorskiemu pomysł morderstwa. Gregorski temu przeczy, wskutek czego między oskarżonymi przychodzi do sprzeczek.

W czasie zeznań Sobola, Gregorski oświadcza, że Sobol dawniej już miał instynkt morderczy i opowiada o następnym fakcie: Gregorski leżał przez dwa tygodnie chory w szpitalu i wówczas starał się wydostać z apteki szpitalnej środki usypiające, aby mógł potem przy ich pomocy łatwiej okraść ludzi. Środków tych atoli nie dostał. Gdy potem, wyszedłszy ze szpitala, opowiadał Sobolowi o swem niepowodzeniu, Sobol zawołał: głupstwo środek usypiający, główny argument to szylet.

Sobol woła: Kłamiesz lotrze! W dalszym ciągu swych zeznań opowiada Sobol, że obaj postanowili zamordować Kleszczów, a następnie obrabować. On uderzył siekierą Kleszcza trzy razy głowę, Kleszczową dwa razy, a dziecko ich raz.

Przewodn.: Po co było uderzać siekierą dziecko, przecież ono byłoby wam w rabunku nie przeszkadzało.

Sobol: Tak wypadło z toku uderzeń! Dalej opowiada, że gdy ofiary jęczały, obaj obwinieni usiłowali dodusić je rękami. Ponieważ ofiary były krwią zbryzgane, przeto mordercom ślizgały się ręce, porwali więc poduszki i Sobol dusił poduszką Kleszczową, a Gregorski Kleszcza. Gdy ofiary przestały jęczeć, wówczas mordercy poczęli plądrować po całym mieszkaniu i zabrali 40 koron, zegarek, pierścionek i kolczyki.

Sędzia pierwsz. Kraskicki do Sobola: Dlaczego z uśmiechem na ustach zeznajesz o tak strasznych rzeczach.

Sobol: Ja już mam taki śmiejący się wyraz twarzy.

Nastąpiło przesłuchanie świadków. Wchodzi Kleszczowa, blada, wysoka, czarno ubrana. W audytorjum poruszenie. Na czoło widać u niej bliznę od oka do włosów, drugą bliznę widać na głowie. Obie pochodzą od ciosów, zadanych jej przez morderców, którzy przypatrują się jej z ciekawością, bardzo spokojni.

Kleszczowa opowiada, iż nie wie co się działo w mieszkaniu; odzyskała przytomność dopiero trzeciego dnia w szpitalu. Podczas zeznań tak osłabła, iż przewodniczący przerwał dalsze jej przesłuchanie i uwolnił ją. Pretensji jej co do odszkodowania przedstawia jej prawny zastępca.

O godz. 1/2 4-tej przerwano rozprawę do dziś.

Ustawa kolonizacyjna w sejmie pruskim.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Berlin. W izbie postów sejmu pruskiego odbywa się 3-cie czytanie noweli do ustawy kolonizacyjnej.

Dr. Mizerski protestuje wśród wielkiej wrzawy przeciw temu, że minister spraw wewnętrznych rzekł, iż polskie aspiracje są skierowane przeciw istnieniu monarchji pruskiej.

Minister Hammerstein powiada: Nie chcemy Polaków zniszczyć, jak to mówił p. Mizerski, lecz chcemy ich wychować na lojalnych obywateli. Do tego jednak nam jeszcze daleko, jak to okazuje sposób prowadzenia opozycji przeciw tej ustawie i jak to stwierdza fakt, że opozycję przenosi się poza granice państwa niemieckiego.

W Galicji odbyło się zgromadzenie protestujące, pod przewodnictwem. posła pruskiego. Co Galicji do naszych ustaw? My nie mieszmamy się do stosunków austriackich i możemy też żądać, aby Galicjanie nie mieszała się do naszego ustawodawstwa. Dowodzi to tylko, jak konieczną jest silna obrona. (Żywe oklaski na prawicy).

P. Bachem (centrum) oświadcza, że centrum zwartym szeregiem odrzuca przedłożenie, ponieważ sprzeciwia się ono konstytucji. Chodzi tu o ustawę, która sprzeciwia się służności i prawu, a zrodziła się z ducha hakatystycznego, z którego rząd nie oswobodził się, na szkodę kraju. Podobne przedłożenia muszą wreszcie osłabić Kościół katolicki.

Kościół jednakże musi zostać zdala od walki. Mówca ubolewa nad tem, że kierownictwo spraw polskich przeszło od ludzi starszych, doświadczonych, do młodych, niedoświadczonych, jak Kulerski i Korfanty. Jest to jednakże tylko wynikiem naszych ustaw. Wobec tego przedłożenie odrzucamy. (Żywe oklaski, długotrwałe sykania).

Minister sprawiedliwości Schönstätt odmawia Bachemu prawa krytykowania interpretacji urzędowej. Ustawa obecna ma zaobowiązać, aby polska część kraju tworzyła nowe ognisko zwalczania niemieckości. Idzie tu o walkę, którą trzeba stoczyć, a którą rząd w porozumieniu z większością obu izb sejmów w myśl przepisów państwa i kraju, uważa za słuszną. (Żywe oklaski, sykanie).

P. Cassel (wolnomyślna partja ludowa) występuje przeciw wywodom Schönstätt i oświadcza, że stronnictwo jego trwa przy wypróbowanych podstawach konstytucji. Mówca ubolewa nad wszechpolską agitacją, ale głosować będzie przeciw ustawie, gdyż przez nią nienawiść i rozgoryczenie wzrośnie. Pogodzenie się obu narodowości nie da się uzyskać przez represalja, lecz przez dzieło kultury.

Minister sprawiedliwości Schönstätt odpowiada, że zarzut jakoby brakło zarządzeń kulturalnych, nie dotyczy rządu. Dla żadnej prowincji nie wydano tylu zarządzeń kulturalnych, jak właśnie dla polskich, z czego skorzystali Polacy. Również zarzut, że ustawa obecna nie zgadza się z konstytucją, jest nieusprawiedliwiony.

Na tem dyskusję zamknięto. W osobistej sprawie oświadczył p. Korfanty, że minister zarzucił mu zdradę stanu z powodu, iż przemawiał na zgromadzeniu na ziemi galicyjskiej. Stało się to dlatego, że górnośląscy Polacy nie mogą na Śląsku górnym znaleźć sali na odbycie zgromadzenia.

Wniosek p. Dziembowskiego do §. 13, aby nie żądano zezwolenia na osiedlenie się, jeżeli chodzi o spadek, odrzucono. Przy §. 13 b p. Heissig (centrum) i Heiking przemawiali przeciw. P. Faltin zaznaczył, że paragraf ten pogorszy jeszcze stosunki na Górnym Śląsku, gdzie wszelki pokój ustanie. P. Korfanty zaznaczył, że śmiechem jest mówić o ucisku niemieckości, skoro na Śląsku górnym pozostaje w rękach niemieckich 2/3 własności ziemskiej, w Poznańskim połowa, a w Prusach zachodnich 1/2. Mówca żali się na uciskanie wolności zgromadzeń w polskich prowincjach.

Wiceprezydent Krause dwukrotnie przerwał mowcy, wyzywając go, aby trzymał się przedmiotu obrad.

Następnie przyjęto §§ 13—19.

Przy § 20 b, postawił p. Strombeck wniosek, aby początek tego § brzmiiał: „któ wbrew postanowieniom ustawy tej rozpocznie budowę przed otrzymaniem pozwolenia na osiedlenie się, ma być karany grzywną do 150 mk., lub więzieniem. Komisarz rządowy sprzeciwiał się tej poprawce, którą też po przemówieniu Dziembowskiego odrzucono, poczem przyjęto resztę paragrafów.

Przed głosowaniem ogólnem nad całą ustawą, postawiło centrum wniosek, aby to ogólne głosowanie odbyło się za 21 dni i aby nad tym wnioskiem imienia głosowało. Kilku posłów przemawiało przeciw wnioskowi, albowiem są oni przekonani, że ustawa ta jest zgodna z konstytucją; inni zaś przemawiali za, między tymi Nachem i Dziembowski.

Wniosek odrzucono 203 głosami przeciw 109, poczem projekt ustawy w całości przyjęto.

Przyjęto jeszcze kilka drobnych przedłożeń, poczem uchwalono na wniosek rządu odroczyć posiedzenie aż do 18 października.

Berlin. Sejm pruski przyjął wczoraj w trzecim czytaniu nową antipolską ustawę kolonizacyjną.

Sytuacja na Bałkanie.

(Telegram „Dziennika Polskiego“).

Monastyr. Przyjeździe agentów cywilnych odbyło się tu 28 czerwca w sposób bardzo uroczysty. Na dworzec przybyli reprezentanci władz miejscowych i oficerowie.

Wczoraj odbyła się konferencja między agentami, a członkami komisji krajowej w sprawie dziesięciny. Na konferencji przyszło do zgody.

W przyszłym tygodniu udadzą się agenci cywilni w podróż po wilocieje celem zebrania dat co do wypłaty odszkodowania za zniszczone w roku zeszłym domy itd.

Wojna Japonji z Rosją.

(Telegr. „Dziennika Polskiego“).

Eskaadra władywostocka.

Seul. (B. Reutersa). Według urzędowego doniesienia, eskaadra władywostocka, która zjawiała się koło Gensanu, składa się z trzech krążowników, 10 torpedowców i kontrtorpedowców. Eskaadra ta dała 180 strzałów do osady japońskiej.

Tokio. (Urzędownie). Z Gensanu donoszą, że wczoraj rano 6 rosyjskich torpedowców wpłynęło do portu i dało około 200 strzałów na osadę japońską. Nieprzyjacieli zatopił jeden parowiec i jedną łódź żaglową. Torpedowce połączyły się następnie z trzema okrętami rosyjskimi, które pozostały poza portem i znikły. Dwóch Koreańczyków i dwóch żołnierzy było lekko rannych. Szkody w budynkach nieznaczne.

Starcia na lądzie.

Londyn. (Tel. wł.). Z Czufu donoszą, że w Mandżurji ciągle odbywają się potyczki między przednimi strażami rosyjskimi, a japońskimi. Linja bojowa japońska ma 150 mil długości.

Linja obrończa japońska.

Londyn. (Tel. wł.). Do Daily Mail donoszą z Fengwanczen, że 18 korespondentów japońskich i attaché wojskowi zwiędzało pod przewodnictwem oficerów japońskich linję obrończą japońską, urządzoną z podziwu godną precyzją.

Z Niuczwangu.

Londyn. Do Biura Reutersa donoszą z Niuczwangu: Wczoraj w południe rosyjski kontrtorpedowiec „Porucznik Buchara“ przybył tu z Portu Artura. Łódź wjechała w 2 godziny później w rzekę i stanęła obok kanonierki „Siwucz“. Wielki tłum ludzi zebrał się na brzegu.

Oficer okrętu oświadczył, że sprawozdanie admirała Togo o klęsce floty rosyjskiej w walce dnia 23 z. m. było przesadzone.

W Mandżurji pada silny deszcz, wskutek czego drogi są nie do przebycia.

Ruchy wojsk japońskich i rosyjskich.

Londyn. Do biura Reutersa donoszą z Laojanu 19 b. m. Japończycy wymusili przejście przez wąwóz Motien i zbliżają się ku Liaojanowi. Rosyjskie wojska pod wodzą hr. Kellera zajęły silne pozycje, dominujące nad drogą od tej strony wąwozu. Japończycy zamierzają odciąć połączenie Rosyjskie na północ od Liaojanu. Kuropatkin z wielką siłą operuje koło Kaiczen.

Zle wyekwipowania żołnierzy.

Petersburg. (Tel. wł.). Reprezentacja Czerwonego Krzyża żali się w sprawozdaniu na niedostateczne wyekwipowanie żołnierzy rosyjskich. Część żołnierzy chodzi już w szmatach. Mundury ich są dobre dla parady, ale nie na wojnę. Buty są takie, iż żołnierze po 14 dniach marszu chodzą boso prawie.

Flota bałtycka.

Londyn. (Tel. wł.). Potwierdza się wiadomość, że Rosja zapytowała już Francję, czy pozwoli eskaadre bałtyckiej nabierać węgiel w portach francuskich podczas jej podróży na daleki Wschód. Pozwolenie to, że względu na ogłoszoną pizę Francję neutralność, może nastąpić tylko z tem ograniczeniem, że okręt może nabierać tylko tyle węgla, aby mógł się dostać do najbliższego portu.

Z Portu Artura.

Czufu. (Doniesienie Biura Reutersa). Przybyło tu 50 Europejczyków, którzy 23 czerwca opuścili Port Artura i odpłynęli z zatoki Golebkiej. Opowiadają oni, że podczas bitwy z 23 czerwca „Sebastopol“ odniósł lekkie uszkodzenia, które do dwóch tygodni będą naprawione, statek zaś rozrzucający miny, „Amur“, odniósł ciężkie uszkodzenia. Dalej opowiadali oni, iż japończycy zatopili jeden rosyjski okręt liniowy.

Londyn. (Tel. wł.). Daily Express donosi z Czufu, że flota japońska w niedziele do późnego wieczora bez przerwy bombardowała Port Artura.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Z sejmii węgierskiego.

Budapeszt. W dalszym ciągu wczorajszego posiedzenia sejmii, prezydent hr. Tisza, zabrawszy głos w sprawie narodowej, oświadczył, iż rząd węgierski popiera (?) kulturalną samoistność narodów, zamieszkałych na Węgrzech i podniósł, że przedtem czy później musi zwyciężyć przekonanie, iż między Węgrami a innemi narodami istnieje wspólność interesów. Ustawy o narodowościach rząd nie chce modyfikować, chce tylko zgnieść agitację antypaństwową. Trzeba też na to zwrócić uwagę przy mającej nastąpić rewizji ustawy karnej.

Następnie polemizował hr. Tisza z wywodami hr. Apponyiego i zastrzegł się przeciw zarzutowi, jakoby u rządu spostrzegano się dawał teraz kierunek antypaństwowy. Rząd trzymać się będzie artykułu 30 ustawy z r. 1898, który zapewnia Węgrom wolną rękę na wypadek, gdyby nowa autonomiczna taryfa celna nie przyszła do skutku.

Nowa taryfa będzie uchwalona, ale kiedy wejdzie w życie i stanie się obowiązującą, tego powiedzieć nie można z tego powodu, że parlament austriacki, który mają również uchwalić, nie jest zdolnym do pracy i nie ma nadziei, aby mógł się stać zdolnym do pracy w najbliższym czasie. Obowiązkiem przeto rządu jest oprzeć politykę swoją na artykule 30. To da się osiągnąć, jeśli rząd przeprowadzi rokowania w sprawie traktatów handlowych z innemi państwami, jednakże z tem zastrzeżeniem, że traktaty te zaczęły obowiązywać od chwili, gdy między Austrią a Węgrami stanie związek celny. Większość Węgrów pragnie związku celnego z Austrią. (Zaprzeczenia na lewicy).

W sprawie reformy wyborczej oświadcza hr. Tisza, że rząd dotrzyma swego przyrzeczenia i że nowe wybory do sejmii w roku

1906 odbędą się już na podstawie nowej ordynacji wyborczej. (Oklaski).

Na tem posiedzenie zamknięto.

Zamach rewolwowy hr. Milewskiego.

Wiedeń. (Tel. wł.). Hr. Milewski wystąpił wczoraj do Barbary dwóch oficerów jako sekundantów, aby zażądali od niego zakończenia za to, że uderzył Milewskiego. Lekarze sanatorium wbronili atoli sekundantem wstępu do chorego. Hrabiowie Schaffgotsch i Coudenhove, którzy przypadkowo byli świadkami całego zajścia na dworcu północnym, opowiadają, że nieprawdą jest, jakoby Milewski powiedział Barberowi jakieś grubiaństwo; powiedział mu tylko, aby się do tej sprawy nie mieszał.

Dzienniki donoszą — prawdopodobnie według opowiadania hr. Milewskiego — że p. Włodzimirska kosztowała go podczas dwuletniej z nim znajomości, przeszło 200.000 k.

Francja a Watykan.

Paryż. Na posiedzeniu komisji budżetowej oświadczył Combes w sprawie zniesienia ambasady francuskiej przy Watykanie, że swe zdanie w tej kwestji wypowie przy dyskusji nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych. Odwołanie ambasadora jest rzeczywiste. Ambasador już do Rzymu nie wróci.

Kronika z ostatniej chwili.

Audjencia. Wiedeń. (Tel.). Cesarz przyjął wczoraj na audjencji prywatnej nowo mianowanego posła chińskiego Jang-Czeng i odebrał od niego papiery uwierzytelniające.

Wykłady habilitacyjne. Kraków. (Tel. pryw.). Wczoraj w „Collegium novum“ odbył się wykład habilitacyjny dra Stefana Horoszkiewicza, asystenta zakładu medycyny sądowej, a na wydziale filozoficznym wykład habilitacyjny dra Tadeusza Streichera, pierwszego asystenta zakładu chemicznego, na temat: „O pierwiastkach, odkrytych w ostatnich latach“.

Zniesienie wyroku. Wiedeń. (Tel.). Trybunał kasacyjny zniósł na wniosek prokuratora wyrok sądu przysięgłych, uwalniający gospodarza Stefana Jachnickiego od zarzutu morderstwa, dokonanego podczas wesela na gospodarzu Wojtaszku w Lubieniu koło Gródka. Ponowną rozprawę przekazano sądowi przysięgłych we Lwowie.

Tajemnicza afera. Budapeszt. (Tel. wł.). Dzienniki tutejsze rozpisyują się o tajemniczej aferze: W dzienniku Daily Express pojawił się niedawno anons tej treści: „33-letni hrabia, blisko dworu stojący, pragnie się ożenić z panną, mającą 200.000 funtów sterlingów. Żona będzie miała wstęp u dworu“. Zarządzono śledztwo za autorem tego artykułu i przekonano się, że anons ten pochodzi od pewnego węgierskiego arystokraty, który niedawno temu odziedziczył 800.000 koron. Zgrał się atoli w karty w Jockey-Clubie i zobowiązał się jeszcze znaczną sumę wkrótce zapłacić. Znalazła się rodzina angielska, która miała na wydaniu córkę, mającą więcej, niż 200.000 funt. szterli. posagu, ale dowiedziawszy się, że chodzi tu o zapłacenie długu z gry, zerwała rokowania. Sprawa stała się głośną i arystokracie owemu odebrano tytuł szambelana.

Nowy nieśmiertelny. Paryż. (Tel.). Profesor Sorbony Gebhard został wybrany członkiem Akademii francuskiej.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 30 czerwca.

(fr). Z Paryża donoszą, że ajenci rządu rosyjskiego czynią usilne starania, aby przygotować grunt dla nowej pożyczki rosyjskiej. Jeżeli jednak w najbliższym czasie nie odniesie Rosja jakichś poważnych sukcesów militarnych, to sprawa ta pójdzie bardzo trudno. — Komitet wykonawczy kartelu naftowego postanowił zniżyć w sprzedaży hurtownej cenę nafty o 1/2 korony na cetrnaste metrycznym, a do północnych Czech aż o 2/2, do 3 koron. Zniżenie to wchodzi w życie z dniem 1 lipca a ma na celu zapobież importowi nafty zagranicznej. — Od kilkunastu dni napływa znów złoto w znacznych ilościach do kas Banku austro-węgierskiego. W ciągu ostatnich dwóch tygodni wpłynęło go za 20 milionów koron. — Zapotrzebowanie gotówki na ultimo wywołało dosyć znaczne podniesienie jej w eskoncie prywatnym. Wynosi on dziś 3 1/2 %, jest zatem tylko o 1/4 % tańszy od stopy banku austro-węgierskiego. — Wiedeń 30 czerwca. Kursa giełdy wiedeńskiej.

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z oblig. p. z r. 1880 3 proc. 296—, Austr. zakł. kred. z ob. p. z r. 1889 3 proc. 290—, Tow. żegluga na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 275—, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 268—, Pożyczka serbska prem. po 100 r. 4 proc. 90—; b) bezprocentowe Budapeszteńskie (Basilia) 5 zł. 21—, Zakł. kred. dla h. i. p. po 100 zł. —, Clary 40 zł. m. k. 160—, Pożyczka m. Insubru 20 zł. 78—, Losy m. Krakowa 20 zł. 78—, Pożyczka m. Lublany 41 zł. 66—, Ofen 40 zł. 161—, Palfy 40 zł. m. k. 161—, Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł. —, Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 29—, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 68—, Salma 40 zł. m. kon. 224—, Pożyczka salcburska 30 zł. 75—, Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 127—, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 510—.

— Berlin 30 czerwca. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 201—, Staatsbahny 136-10, Diskont Comandit 187-25, Berliskie Towarz. handl. 151-90, Laura 248-75, Bochum 188-50, Kolej połud. wschodnio-pruska —, Ruble za gotówkę 216—, Kolej warsz.-wied. —, Kolej morza Śródziemnego 87-5, Kolej Meridionalna 144-90, Losy tureckie 127-50, Renta włoska —, „Harpener“ kopalnie węgla 203-50, Kolej Marienburg-Mławka —, Konsoolidation 419—, Lombardy 16-75, Kolej Henry —, Niemiecki bank narodowy 120-10, Kanada Profered 123-60, Akcje żegluga hamburskiej 106—, Warszawa krótkie (Kurz Warschau) —, Huta „Donnersmark“ 245-10.

— Berlin 30 czerwca. Austrjackie banknoty 85-25, spirytus —, — Frankfurt 30 czerwca. Austrjackie kredyty 201—, Kolej państw. —, Diskonto —, Laura —.

— Paryż 30 czerwca. 4 procentowa renta 98—, mąka 27-65.

TEATR MIEJSKI WE LWOWIE.

W piątek dnia 1-go lipca 1904 r.

300 DNI!

(L'ENFANT DU MIRACLE)

krotochwila w 3 aktach, przez Pawła Gavault i Roberta Charvey; tłumaczył Jarosław Pieniążek.

O S O B Y:

Eliza Moulurey	pni Solska
Georges Durieux	p. Rasiński
Croche, budowniczy	p. Feldman
Lansquenet, notariusz	p. Antoniewski
Dr. Paradox, profesor uniwersytetu	p. Nowacki
Berta, jego żona	pni Pawińska
Lescalopier	p. Solski
Herman, detektyw	p. Roman
Pani Langrune	pni Rotter
Siostry Coconé	p. Kłiszewski
Hermína	pni Chmielińska
Groom	
Małgorzata, pokojówka	pni Ogińska
Zuzia	pna Sławinska
Baptysta, służący	p. Bielecki

Przyjechali do Lwowa.

dnia 30 czerwca 1904 roku.

HOTEL GEORGEA. Pokoje od 3 kor. Hr. K. Drohojowski z Tułkowie. Hr. A. Skarbek z Biełkowiej Wiszni. M. Giuseł z Felsztyna. K. Zalewski z Podola ros. K. Malczewski z Delatyna. G. Kogolniewicz z Czerniowiec. Br. J. Romaszkan z Czerniowiec. P. Kostecki z Rosji, J. Jarzowski z Chłopczy. L. Horodyski z Probużnej. W. Łoziński z Kijowa. D. Schachner z Puczaży. J. Peters z Paryża. M. Hollenleiner z Wiednia. W. Staszkowski z Warszawy. A. Goury z Paryża. K. Zadurowicz z Rivoli. Z. Oberzynski z Hucja. J. Wolf ze Suczawy. F. Schluch z Wiednia.

HOTEL EUROPEJSKI. Hr. Z. Brunicki z Lubiecha. Dyrektor F. Śięk z Krakowa. Dr. B. Lisowski z Krakowa. S. Pawlikowski z Bereźnicy. S. Kędzierzki z Meryszczowa. Dr. A. Sawicki z Kańczugi. K. Ranwid ze Lwowa. A. Kunz z Podwercbe. F. Kunz z Hawrylak. J. Horodyski z Korskowa. J. Frühling z Rosji. F. Sokolnicki z Wołynia. B. Rusicki z Wilna. J. Sala z Wysocka.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej zanie odpowiedzialności.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy okazali nam tyle współczucia w bolesnym ciosie jaki nas dotknął przez śmierć ukochanej naszej Matki, składamy na tem miejscu z serca płynące „Bóg zapłać“.

Rodzina Kwiatkiewiczów.

Dr. Bolesław Gerzabek, dyrektor szpitala powszechnego w Husiatynie, zawiadamia wszystkich prywatnych chorych, którym polecił zgłosić się w czasie między 1—15 lipca, że na czas ten wyjeżdża z Husiatyna. Chorzy zechcą się zatem zgłosić dopiero po 15 lipca.

Piszczany

najznakomitsze uzdrowisko siarczano-murowe dla reumatyków w cierpieniach stawów i kości po złamaniach i zwichnięciach, w podgacie, nerwobolach, zwłaszcza przy Ischias. — Sezon od 18 maja. 554
Lekarz ordynujący dr. Al. Teichmann.

KRYNICA

